

CONV 221/02

NEW VERSION

CONTRIB 76

BEGELEIDENDE NOTA

van: het secretariaat

aan: de Conventie

Betreft: Bijdrage van de heer Jacob Söderman, Europese Ombudsman:
"Proposals for Treaty changes"

De secretaris-generaal van de Conventie heeft van de heer Jacob Söderman, Europese Ombudsman, de bijdrage ontvangen die in bijlage dezes staat.

I. Voorstellen voor Verdragswijzigingen van de Europese Ombudsman

Op 24 en 25 juni 2002 deed de Europese Ombudsman aan de Europese Conventie voorstellen inzake:

- grondrechten,
- een hoofdstuk over rechtsmiddelen,
- een Europese administratieve wet,
- het netwerk van ombudsmannen en instanties die zich in de lidstaten met verzoekschriften bezighouden.

De toespraken van de Ombudsman zijn beschikbaar op zijn website op het volgende adres:

<http://www.euro-ombudsman.eu.int/speeches/en/default.htm>.

Deze nota bevat ontwerpen van nieuwe of gewijzigde Verdragsbepalingen die uitvoering geven aan de genoemde voorstellen van de Ombudsman.

Omdat de Conventie wijzigingen van de architectuur van de Verdragen zou kunnen voorstellen, kan niet definitief worden bepaald waar de ontwerpbevestigingen in het Verdrag moeten worden opgenomen en zijn verwijzingen naar bestaande artikelen van het EG-Verdrag tussen haakjes geplaatst [...]. Mocht de bestaande "pijler"-structuur van de Unie worden herzien of afgeschaft, dan zou daarnaast nog enige herformulering van de tekst nodig zijn.

A. 1 Grond- en mensenrechten

1. Voorgestelde tekst:

Artikel ?

Grond- en mensenrechten

1 De bepalingen van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie zijn verbindend voor de communautaire instellingen en organen en voor de lidstaten, wanneer deze het Gemeenschapsrecht ten uitvoer brengen.

2 De Gemeenschap kan overeenkomstig de procedures van [artikel 300 EG] toetreden tot internationale overeenkomsten ter bescherming en bevordering van de mensenrechten. De aldus aangegane verplichtingen zijn verbindend voor de communautaire instellingen en organen en voor de lidstaten, wanneer deze het Gemeenschapsrecht ten uitvoer brengen.

3 Indien de Europese Ombudsman, nadat hij overeenkomstig [artikel 195 EG] een

onderzoek heeft verricht, van mening is dat een lidstaat of een communautaire instelling of orgaan een grond- of mensenrecht dat verbindend is in het Gemeenschapsrecht niet eerbiedigt, kan hij de zaak voor het Hof van Justitie brengen.

2. Opmerkingen:

Deze bepaling is opgesteld op basis van de bestaande pijlerstructuur van de Unie en zou in het Eerste deel (De beginselen) van het EG-Verdrag kunnen worden ondergebracht. Daarom wordt er verwezen naar het Gemeenschapsrecht en niet naar het recht van de Unie, zelfs in lid 1, dat is gebaseerd op artikel 51 van het Handvest.

Mocht de pijlerstructuur van de Unie worden afgeschaft, dan zou deze bepaling met het bestaande artikel 6 van het EU-Verdrag kunnen worden gecombineerd.

Indien de Conventie een constitutioneel Verdrag voorstelt, moet dat een geherformuleerde versie van deze bepaling omvatten.

Een nieuwe bepaling, overeenkomend met lid 3, zou ook moeten worden toegevoegd aan de afdeling van het EG-Verdrag betreffende het Hof van Justitie.

B. 2 Het hoofdstuk over rechtsmiddelen

1. Voorgestelde tekst:

HOOFDSTUK ?

RECHTSMIDDELEN

Artikel a

Algemene beginselen

1 Eenieder heeft met het oog op de bescherming van zijn rechten uit hoofde van het Gemeenschapsrecht, met inbegrip van de grond- en mensenrechten, overeenkomstig de bepalingen van dit hoofdstuk toegang tot de volgende rechtsmiddelen:

- instelling van beroep bij een bevoegde rechtbank;**
- indiening van een verzoekschrift bij het Europees Parlement en van een klacht bij de Europese Ombudsman;**
- in iedere lidstaat indiening van een verzoekschrift bij een wetgevend orgaan of van een klacht bij een ombudsman.**

Artikel b

Gerechtelijke rechtsmiddelen

1 Natuurlijke en rechtspersonen hebben het recht bij het Hof van Justitie een zaak aanhangig te maken tegen de Gemeenschap en haar instellingen en organen

overeenkomstig de [artikelen 230, 232 en 235 van het EG-Verdrag].

2 Natuurlijke en rechtspersonen hebben recht op doeltreffende gerechtelijke bescherming van hun rechten uit hoofde van het Gemeenschapsrecht door de nationale hoven en rechtbanken. Om dergelijke rechten te beschermen kunnen zij bij nationale hoven en rechtbanken zaken aanhangig maken tegen overheidsinstanties in de lidstaten en andere natuurlijke of rechtspersonen.

Het Hof van Justitie doet bij wege van prejudiciële beslissing uitspraak over vragen van het Gemeenschapsrecht die overeenkomstig [artikel 234 of het EG-Verdrag] zijn voorgelegd door nationale hoven en rechtbanken.

Artikel c

Recht een verzoekschrift tot het Europees Parlement te richten

1 Iedere burger van de Unie, alsmede iedere natuurlijke of rechtspersoon met verblijfplaats of statutaire zetel in een lidstaat heeft het recht om overeenkomstig [artikel 194 van het EG-Verdrag] een verzoekschrift tot het Europees Parlement te richten.

2 Op verzoek van het Europees Parlement verleent de Europese Commissie haar medewerking aan de behandeling van verzoekschriften betreffende mogelijke schendingen van het Gemeenschapsrecht door lidstaten, waarbij zij de procedures van [artikel 226 van het EG-Verdrag] toepast.

Artikel d

Ombudsmannen en organen die verzoekschriften behandelen

1 Iedere burger van de Unie, alsmede iedere natuurlijke of rechtspersoon met verblijfplaats of statutaire zetel in een lidstaat heeft het recht overeenkomstig [artikel 195 van het EG-Verdrag] een klacht tot de Europese Ombudsman te richten over gevallen van wanbeheer bij het optreden van de communautaire instellingen of organen.

2 Iedere burger van de Unie, alsmede iedere natuurlijke of rechtspersoon met verblijfplaats of statutaire zetel in een lidstaat heeft het recht een klacht te richten tot een onafhankelijke ombudsman of orgaan dat verzoekschriften behandelt over gevallen van wanbeheer bij de toepassing van het Gemeenschapsrecht door overheidsinstanties van een lidstaat. Indien geen ombudsman of orgaan dat verzoekschriften behandelt in de lidstaat bevoegd is om de zaak te behandelen, kan de klacht tot de Europese Ombudsman worden gericht.

De Europese Ombudsman kan zaken met betrekking tot grond- of mensenrechten

overeenkomstig [artikel over grond- en mensenrechten: zie hierboven onder 1] voor het Hof van Justitie brengen.

2. Opmerkingen:

Indien de Conventie een constitutioneel Verdrag voorstelt, moet dit hoofdstuk daarin worden opgenomen. Indien het hoofdstuk aan het bestaande EG-Verdrag wordt toegevoegd, lijkt het op zijn plaats in het Eerste deel (De beginselen).

Indien de artikelen c en d worden aangenomen, is het niet meer nodig de verwijzing naar het petitierecht en naar de Europese Ombudsman in het bestaande artikel 21 EG Verdrag te handhaven. Hierna wordt onder 3 voorgesteld deze delen van artikel 21 te vervangen door bepalingen inzake het recht op behoorlijk bestuur.

Lid 2 van artikel d is een minimumvereiste, dat de nationale wetgeving er niet van weerhoudt een ruimer mandaat te verlenen aan een ombudsman of orgaan dat verzoekschriften behandelt.

C. 3 De Europese administratieve wet

1. Voorgestelde tekst:

De communautaire instellingen en organen oefenen hun werkzaamheden uit in overeenstemming met het recht op behoorlijk bestuur. De beginselen van goed administratief gedrag die door de communautaire instellingen en organen en hun personeel in acht moeten worden genomen, worden door de Raad overeenkomstig de in artikel 251 vermelde procedure vastgesteld binnen een jaar na de inwerkingtreding van het Verdrag van [...].

2. Opmerkingen:

Deze bepaling zou in het Tweede Deel van het EG-Verdrag (burgerschap) kunnen worden opgenomen, eventueel ter vervanging van de eerste twee alinea's van het bestaande artikel 21. Een andere mogelijkheid is ze onder te brengen in het Eerste Deel van het Verdrag (beginselen) of het Vijfde Deel (instellingen).

De voorgestelde termijn van een jaar lijkt redelijk gelet op het werk dat al is verricht in verband met de Europese Code van goed administratief gedrag, die op 6 september 2001 door het Europees Parlement werd goedgekeurd.

D. 4 Het netwerk van ombudsmannen en organen die verzoekschriften behandelen in de lidstaten

1. Voorgestelde tekst:

Artikel 195

(....)

4 De Europese Ombudsman en de in de lidstaten ingestelde ombudsmannen en organen die verzoekschriften behandelen werken samen in onderling vertrouwen en met behoud

van hun onafhankelijkheid.

5 Een ombudsman of orgaan dat verzoekschriften behandelt in een lidstaat kan een zaak betreffende grondrechten in het kader van het Gemeenschapsrecht voor behandeling doorverwijzen naar de Europese Ombudsman. Dergelijke klachten kunnen rechtstreeks tot de Europese Ombudsman worden gericht indien in een lidstaat geen ombudsman of orgaan dat verzoekschriften behandelt bevoegd is om de zaak te behandelen.

(....)

2. Opmerking:

Het bestaande lid 4 van artikel 195 EG Verdrag zou lid 6 worden.

Straatsburg, 12 juli 2002

Jacob Söderman
